

УСТАВ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ – 1959”
ГРАД БАЛЧИК, ОБЛАСТ ДОБРИЧ, КВАРТАЛ „ЛЕВСКИ”

ГЛАВА ПЪРВА **ОБЩИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. Народно читалище „Васил Левски – 1959”, кв. „Левски”, гр. Балчик, наричано по-нататък за краткост Читалището, е традиционно, независимо, надпартийно, самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение на населението в кв.

„Левски”, гр. Балчик, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи.

Чл. 2. (1) Читалището е юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на обществено-полезна дейност, регистрирано съгласно разпоредбите на **Закона за народните читалища**.

(2) Читалището не е политическа организация. В неговата дейност могат да участват всички граждани без ограничения на възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл. 3. Читалището работи в тясно взаимодействие с учебни заведения, културни институции, обществени и други организации, които извършват културно-просветна работа.

Чл. 4. Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните и общински органи и институции, на които законите възлагат определени задължения в същата сфера на дейност. Със своята дейност читалището подпомага изпълнението на стратегията на Общината в областта на културата.

Чл. 5. Читалището може да се съюзява за защита на своите интереси, за провеждането на съвместни дейности и инициатива с други читалища, културно-просветни организации, любителски клубове и творчески колективи както на местно ниво, така и на национално равнище. То може да влиза в договорни отношения с тези или други структури, без да накърнява своите права и интересите си.

ГЛАВА ВТОРА **НАИМЕНОВАНИЕ И СЕДАЛИЩЕ**

Чл. 6. (1) Читалището ще осъществява дейността си под наименованието Народно читалище Васил Левски-1959”. Към наименованието на читалището се добавя 1959 като година на неговото първоначално създаване.

Чл. 7. Читалището е със седалище: гр. Балчик, община Балчик, област Добрич, кв. „Левски”, ул. „Янтра” № 1, и адрес на управлението: град Балчик, община Балчик, област Добрич, квартал „Левски”, ул. „Янтра” № 1.

ГЛАВА ТРЕТА

ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ

Чл. 8. Целите на народното читалище са да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

1. Развитието и обогатяването на културния живот, социалната и образователна дейност и свободното време на населението в град Балчик;
2. Разширяване на знанията на населението и интереса към науката, образованието, изкуството и културата;
3. Създаване условия за развитие и изява на творчески способности на младото поколение;
4. Запазване, обогатяване и развитие на народните обичаи и традиции;
5. Осигуряване на достъп до информация на населението;
6. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
7. Възпитание в дух на демократизъм, общочовешка нравственост и уважение към европейските и световни култури и етични ценности.

Чл. 9 .(1) За постигане на тези цели читалището извършва основни дейности като:

1. Уреждане и поддържане на общодостъпна библиотека и читалня; фото - , фоно - , филмо - и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни и информационни мрежи;
  2. Развитие и подпомагане на любителското художествено творчество;
  3. Организиране на кръжици, школи, клубове, кино и видеопоказ, празненства, концерти, спектакли, чествания и младежки дейности;
  4. Събиране и разпространяване на знания за родния край;
  5. Създаване и съхраняване на музейни и художествени сбирки, съгласно Закона за културно наследство;
  6. Предоставяне на компютърни, обучителни, информационни и Интернет услуги.
- (2) То може да извършва и допълнителна стопанска дейност, подпомагаща изпълнението на основните му функции, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на целите си;
- (3) Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно и безвъзмездно:

1. За хазартни игри и нощни заведения;
2. За дейност на нерегистрирани по Закона на вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. За постоянно ползване от политически партии и организации;
4. На председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УЧРЕДЯВАНЕ И ЧЛЕНСТВО

Чл. 10. (1) Читалището се учредява от 150 дееспособни физически лица, които вземат решение за това на Учредителното събрание.

(2) Учредителното събрание приема Устава на читалището и избира неговите органи. Уставът урежда :

1. Наименованието;

2. Седалището;

3. Целите;

4. Източниците на финансиране;

5. Органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения;

6. Начина на приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос

Чл.11.(1) Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

(2) Индивидуални членове на читалището могат да бъдат лица, които са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. Действителни членове са лицата, навършили 18 години, които редовно плащат определения членски внос в размер на 3 лева до 31.03. на всяка текуща година и имат право да избират и да бъдат избириани;

Спомагателни членове са лицата до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избириани; те имат право на съвещателен глас.

(3) Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективните членове могат да бъдат:

1. професионални организации;

2. стопански организации;

3. търговски дружества;

4. кооперации и сдружения;

5. неправителствени организации;

6. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

(4) Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл.12.(1) Членството в читалището е доброволно.

Членовете на читалището имат право:

1. да избират и да бъдат избириани/с изключение на имашите право на съвещателен глас/;

2. да участват в обсъждането на плановете за дейността на читалището;

3. да получават информация за работата на ръководните органи.

Чл.13(1) Членовете на читалището са длъжни:

1. да спазват разпоредбите на този Устав и да изпълняват решенията на ръководните органи на читалището;
2. да участват активно в дейността му;
3. да издигат авторитета на читалището и да пазят и обогатяват читалищното имущество;
4. редовно да плащат определения от Общото събрание членски внос;
5. членството се утвърждава и поддържа с акта на плащане на членски внос.

Води се книга на членовете.

(2) Членството се прекратява :

1. с писмено заявление на читалищния член;
2. при неплатен членски внос за текущата година;
3. при изключване с решение на Общото събрание.

ГЛАВА ПЕТА

УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 14. Органите на управление на читалището са: **Общото събрание, Настоятелството и Проверителната комисия.**

Чл. 15. (1) Върховен орган на читалището е Общото събрание.

(2) Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл. 16.(1) **Общото събрание има следната компетентност.**

1. изменя и допълва Устава;
2. избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя;
3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
- 4; изключва членове на читалището;
5. определя основни насоки на дейността на читалището;
6. взема решение за членуване или прекратяване на членството в читалищно сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органите на читалището;
11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с Общината;
12. взема решение за прекратяване на читалището;
13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

(2) Решенията на Общото събрание са задължителни 'за другите органи на читалището.

Чл. 17. (1) Редовно Общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно Общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на Настоятелството да свика извънредно Общо събрание, до 15 (петнадесет) дни от постъпването на искането Проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно Общо събрание от свое име.

(2) Поканата за събранието трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 (седем) дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината трябва да бъде залепена поканата за събранието.

(3) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имашите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно Общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно Общо събрание.

(4) Решенията по чл. 16, ал. 1, т. 1, 4: 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко от две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

(5) Две трети от членовете на Общото събрание на Читалището могат да предявят иск пред Окръжен съд - Добрич за отмяна на решение на Общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

(6) Искът се предявява в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението,

(7) Прокурорът може да иска от Окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на Общото събрание, което противоречи на закона или Устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 18. (1) Изпълнителен орган на читалището е Настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 (три) години. Същите не трябва да имат роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен.

(2) Настоятелството:

1. Свиква Общото събрание.
2. Осигурява изпълнението на решениета на Общото събрание.
3. Подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджета на читалището и утвърждава щата му. Утвърждава годишната програма на читалището за културна дейност.
4. Подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на читалището.
5. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.
6. Настоятелството провежда своите заседания най-малко един път в месеца и работи при пълна гласност. Заседанията са редовни, когато присъстват повече от

половината от членовете и взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

7. На първото заседание на Настоятелството се избира заместник-председател и се разпределят отговорностите между членовете по отделните направления на дейността на читалището.

Компетенциите и задълженията на Настоятелството са:

1. може да изгражда помощни комисии и работни групи по отделни проблеми.
2. взема решение за морално и материално стимулиране на работещите в читалището.
3. внася предложения в Община Балчик за строителство, реконструкция, модернизация, ремонт и обзавеждане на сградата, за създаване на материални, финансови, кадрови условия за развитие на дейността.
4. взема решения за развитие за помощни стопански дейности.
5. решава въпросите за откриване и закриване на самодейни колективи, школи, клубове и др. форми на работа.
6. сключва договори с работещи в читалището, с физически и юридически лица. Настоятелството организира и направлява цялостната дейност на читалището като спазва законите и се ръководи от Устава, решенията на Общото събрание и собствените си решения.

Чл. 19. (1) **Председателят** на читалището е член на Настоятелството и се избира от Общото събрание за срок до 3 години.

(2) **Председателят**:

1. Организира дейността на читалището съобразно Закона, Устава и решенията на Общото събрание.
2. Представлява читалището.
3. Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и председателства Общото събрание.
4. Отчита дейността си пред Настоятелството.
5. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа на решенията на Настоятелството.

Чл. 20. (1) **Секретарят** на читалището:

1. Организира изпълнението на решенията на Настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета.
2. Изготвя и внася за утвърждаване пред Настоятелството годишната програма на читалището за културна дейност.
3. Организира текущата основна и допълнителна дейност.
4. Отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал.
5. Представлява читалището заедно и поотделно с Председателя.

(2) Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на Председателя на читалището.

Чл. 21.(1) **Проверителната комисия** се състои най-малко от трима членове, избрани от Общото събрание на читалището за срок до 3 години.

(2) Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на

Настоятелството, на Председателя или на Секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, Председателя и Секретаря на читалището по спазване на закона, Устава и решенията на Общото събрание.

(4) При констатирани нарушения Проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление - и органите на прокуратурата.

(5) Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и на Проверителната КОМИСИЯ, както и за секретари, лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер.

Чл. 22. Членовете на Настоятелството, включително Председателя и Секретаря, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет-страницата на читалището, а ако няма обособен интернет сайт, декларациите се обявяват в централния сайт на народните читалища на Министерството на културата.

ГЛАВА ШЕСТА ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 23. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 24. Читалището набира средства от следните източници:

1. Членски внос.
2. Културно-просветна и информационна дейност.
3. Платени културни услуги с участието на собствени и гостуващи изпълнители и сътрудници.
4. Такси от участие в курсове, школи, кръжици и др. форми на обучение /приходи с учебна и неучебна цел, организирани самостоятелно от читалището или съвместно с други организации.
5. Стопанска дейност и обществени услуги.
6. Наеми от помещения и от др. имущества на читалището.
7. Дарения и завещания /изразходващи се според волята на дарителя/.
8. Субсидия от държавния и общинския бюджет.
9. Други приходи и постъпления, осъществявани съгласно установения от закона ред.

Чл. 25. (1) Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

(2) Движимите вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкаачествени само по решение на Настоятелството.

Чл. 26. Недвижимо и движимо имущество, собственост на читалището, както и приходите от него, не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл. 27.(1) Читалищното Настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от Общото събрание.

(2) Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в Общинска администрация - Балчик.

Чл. 28. (1) Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета на Общината предложения за дейността на читалището през следващата година.

(2) Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Общината, приет от Общински съвет - Балчик се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

(3) Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на Общината и Общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата на Общинския съвет и за изразходваните от бюджета на читалището средства през предходната година.

ГЛАВА СЕДМА

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 29. Съобразно Закона за Народните читалища, читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на Окръжния съд.

Чл. 30.(1) То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на Окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на Закона, Устава и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
2. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години;
3. не е учредено по законовия ред;
4. е обявено в несъстоятелност;

(2) Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, при констатирана липса на дейност.
(3) Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл. 31. (1) Читалищното сдружение, в което е членувало прекратеното читалище, не може да претендира за разпределението на имуществото на това читалище.

(2) За неуредените в Закона за читалищата случаи се прилага Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

ГЛАВА ОСМА

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 32. Председателят и /или секретарят ю[читалището, който предостави имущество в нарушение на чл. 9, ал. 3, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок . . от 5 години.

Чл. 33. Председателят на читалището се наказва с глоба от 150 до 300 лв., ако не предостави доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства в срок по Чл. 28, ал. 3.

Чл. 34. Председателят на читалището се наказва с глоба от 150 до 300 лв., ако не заяви вписане в регистъра на читалищата в срок по Чл. 10, ал. 3, от Закона за народните читалища.

Чл. 35. Нарушенията се установяват с актове на:

1. За нарушения по Чл. 34 от Устава - оправомощени от Министъра на културата длъжностни лица.

2. За нарушения по Чл. 32 и Чл. 33 от Устава - кмета на общината или оправомощени от него длъжностни лица.

Чл. 36. (1) Наказателните постановления се издават от Министъра на културата или от оправомощен от него заместник - министър, съответно от кмета на Общината.

(2) Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Читалището има име, кръгъл печат с надпис: Народно читалище „Васил Левски - 1959” кв. „Левски” гр. Балчик, разположен в окръжност, в средата с разтворена книга.

§ 2. Официален празник на читалището е 24 май – Ден на славянската писменост, българската култура и просвета.

§ 3. Уставът е съставен на основание Закона за народните читалища, обнародван в ДВ бр.74 от 15.09.2009 г. и е приет от Общо събрание на членовете на читалището, състояло се на 17.05.2019 г., като промените влизат в сила след регистрирането му в агенцията по вписване .Той отменя действащия досега устав, одобрен на 23.04.2010 година.

§ 4. За неуредените от този Устав случаи, както и относно тълкуването и прилагането на неговите разпоредби, се прилагат разпоредбите на Закона за народните читалища, както и действащото в страната законодателство.

Настоящият Устав е приет на Общо събрание от присъстващите действителни членове на Народно читалище „Васил Левски – 1959” гр.Балчик, кв. „Левски” на 17.05.2019 г.